

ORIGEN DE LAS BALSAS

SAS CONSECUENCIAS.

DECIMAS.

1. **E**n aquest temps lo jovén es mol amich de balladas sens pensar son inventadas dels ministres del infern; los que vulguian foch etern que segueixian los saraus puitg sens dupte son las claus per obrir aquellas penas ahont lligats en cadenas serán sempre sos esclaus.

2. Quant lo poble de Israel deixá á son Deu y Señor fabricá un vadell de or y adorá en ell á Luzbel aquell poble antes tan fiel tributá culto á un fals Deu

3. he instigat, perque entenguen del dimoni en sa figura ab tota desemvoltura dansava al rededor seu.

4. Ab los balls se comensá donar culto á Lluçifer y el Christiá (no verdader) dels gentils ho heretá sent aixis qui negará lo ser part de idolatria per no dir gran bogeria anar com desesperats en las grans festivitats dansant de nit y de dia.

5. Basta dar pocas miradas

á moltas poblacions; per veurer ser inventadas aquestas grans diversions que causan las disensions riñas, barallas y partits que dels balls son produïts y á no ser ells coneguts los pobles ben avinguts foren sens estar reñits.

6. Per un ball causá la mort Erodias malisiosa adultera, escandalosa á San Joan lo precursor; y no hos causarà terror lo veurer tan evident en aquest cas solament que los balls son inventats per los Angels reprobats

ó ministros del infern?

6.

Per una festa major
se fan grans preparacions
de envelats, salas, salons
perque estiguia ab gran primor
se gasta la plata y or,
en molta profusió,
¿y penseu que la funció
es per donar culto al Sant
y que un esmero tan gran
lo fa vostre protector?

7.

Al pobre Sant titular
li fan cantar un ofici
molt depresa y ab defici
per poder mes temps ballar
y est modo de tributar
culto al Sant es per lo intent
que el alcalde ho ajuntament
fer saras nols deixaria
si al Sant no se dirigia
est petit oferiment.

8.

La serpent hidra infernal
may fa cullita mes gran
que es per la festa de un Sant
y dias de carnaval;
lo astut ingeni del mal
aquí trau sa habilitat
per obrar ab llibertat
ha inventat una careta
que la persona indiscreta
va com un caball desbocat.

9.

Tapantse ab ella la cara
se ataca a tothom lo honor
ni las reglas del pudor
segueixen cosa mes rara!
un Cristia ja no repara
en aquestas ocasions
abras, paraulas y accions
portant lo rostro tapat
insultar lo mes sagrat
sens fer de res distincions.

10.

Aquí la dama, el galan
en mitx de gran reunió
desaoga sa passió

ab depracasió molt gran
aquí el sabi ab lo ignorant
la muller ab lo marit
se insultan ab tal despit
y ab tal desenfrenament
ques pot dir be que el infern
es quilts dirigeix lo esperit.

11.

Y es tanta sa bogeria
que en materia de ballar
diuhen no poden pecar
sia de nit, ó de dia,
mes si pogués entraria
dins de son interior
y l's diria ¡ay Senyor!
en aquest sigle ilustrat
uns angels habeu criat
inflamats en vostre amor.

12.

Sent per superbos llausats
del Cel tots los angels mals
insitaren als mortals
ó ser peccells venerats:
y com peccells adorats
al cel instruments
salten de dementis
començan a idolatria
en balls y borracheria
á sentar sos fonaments.

13.

No obstant á molts balladors
he obit fent gran rialla
dient que mes que el balla
pecan tots los miradors
yo enemich de aduladors
los dich, pues los que balleu
per lo mateix tots pequen
per mes que no sia tan
com lo que ho está mirant
com vosaltres confeseu.

14.

Mes si en tals diversions
motiu no s' des de pecar
nos pecaria al mirar
vostres gestos y accions;
pues que en tals ocasions
la gent se edificaria
y mirant no pecaria
al contrari dos pecats
los vostres y los causats
feu tan de nit com de dia

15.

Altres diuhen que ballant
no tenen cap pensament
mes la pólvora se ensen
sil foch li van acostant
¿y donchs aquestos dirán
que no sia veritat?
si no es aixis suposat
¿perque ab las donas balleu
y l's homens sols no voleu
solament ballar mitx quart?

16.

Diuhen que es un gust dolent
haber de homens sols ballar,
luego han de confesar
que aquest gran divertia ent
no es ballar solament,
si que las noyas serán —
lo obgete en que lluirán
no podent dar mes rahó
sino que es una passió
quels fa anar prevaricán.

17.

Ara jo vull precludir
dels danys espirituals,
vull pasar als corporals
que en ells hi ha mol que dir
y si volgués proseguir
diria:: ¿aquells que ballant
han mort en aquell instant
cuants plors los haurá costat?
y mirant la eternitat
sos plors no se acabarán.

18.

En lo tribunal Etern
vos podreu ben escusar
que no anabeu á ballar
sino per divertiment:
que aquell Jutge Omnipotent,
veu lo vostre interior
y judicará ab rigor
los mes ínfims pensaments
donant castichs competents
sens valerhi intercesor.

Tampoch sereu escusats
dir ballant no feu cap mal,
defraudant vostre caudal
ab los saras y envelats,

y en vestits poch decorats
al estat de jornalers
defraudant á las mullers
y á vostres pires ansians
que en lloch de ser son descans
vos malgasteu sos diners.

20.

Ya se quel castellá diu
que demá, Deu ajudarà
mes lo qui es bon catalá
algun tant de aixó sen riu,
¿peró qui no sen riurà
veent uns noys tan bunichs
que han de pagar sos bestits
cuan ya nols podan porta?
y cuan surtan á ballá
semblan uns marxans mol richs.

21.

Altres inconvenients
trobo en tal diversió loca
que es trauer sanch per la boca
y altres mals á ells consegüents:
hixen del saura correns
de cap á peus tots suats
com estan asedegats
beuan gelats, y'l suor
glasantse quedan postrats.

22.

Luego als ve una toseta,
los metges diuen no es res,
van pasant dias no mes
cuan ve una lenta febreta;
los fan una mixturetá
dient que no ya temor
si pot rompre be l' suor
tot lo mal será curat
y quan aquest se es lograt
nols deixa fins á la mort.

23.

A molta classe de gent
de aquest modo ay vist morir
y altres mals que no dech dir
que dels balls es consegüen;
no obstant vos fará presen
ab sigilo y gran cautela
que al flam del llum y de vela
tan volta; la mariposa
que de aquella llama hermosa
ser víctima es sa secuela.

24.

Lo que dich y es mes que sert
que en las tals diversions
tan mionas com mionons
qui mes hi fa mes hi pert;
no es menester ser espert
per veurer la claredat
tothom ab lo resultat
venrá si jo tinch rahó
sino es que la gran passió
los tinga el cor obsecat.

25.

La mes gran utilitat
quel jóven te en lo ballá
es que un juny de treballá
nol deixarà tan cansat
mes prim que un congre secat
faltantli un dia el jornal
á de anar al hospital
ho be prenent uns paners
fer anar per los carrers
per un pobre que es malalt.

Y parla de las monas
diré també que las monas
lo mateix que las monas
igualmente las denes donas
perqué com son unas monas
fan tot lo que veuan fer;
si las tals estich mol cert
tinguessen enteniment
no farán riurer la gent
ab monadas pel carrer.

27.

Per sert que quedo pasmat
al contemplar pobras noyas
ab sos grans vestits y joyas
portar tanta vanitat:
perque dir en veritat
¿no es trage mol indesent
ab tal especie de gent
fer veurer tantas grandesas
com las Señoras marquesas
ab son cap tot ple de vent?

28.

Molts diuen lo que jo dich
y quel jovent molt pateix
perque ara ja nos coneix
lo qui es pobre y lo qui es rich;

lo gran ho enseña al xich
y aixis tots van ben bunichs
mol mes los pobres quels richs
no mirant que lo endemá
sino poden treballá
aurán de menjar mosquits.

29.

Com si sentís esclamar
dient que li fa un tal usía
si al jóven de vuy en dia
li gusta be de ballar;
¿que ell ho aurá de pagar
ab lo suor de sa esquena?
y son mes de una dotsena
que las atxas pagarán
y sas bosas quedarán
mes limpias que una patena.

30.

Y si be ho repareu
los que son amichs de balls
han de tenir grans treballs
á fundar misas de deu:
com ells no tenen res seu
tot es per archs y baixons
tot per salas y salons
tot per guarnir envelats
res per sas necessitats
cumplint las obligacions.

31.

Mireulos fent la pasada
com semblan enrevenats
ab los barrets decantats
y la ala un poquet girada
bolaverunt setmanada
ya ets molt á prop de Matlleu
pensant aixis no fareu
cap judici temerari
perqué no es molt ordinari
lo anari cap bon hereu.

32.

En molts pobles y ciutats
nos deixa entrar al sarau
sia an Pera, sia an Pau
sens anar ben arreglats
tothom ab los gechs posats
deu anar sens distinció
y al Temple lloch de oració
ahont se adora al gran Deu
á molts de aquestos veureu
que causan irrissió.

Proba es molt convinsen
 que un ídol al ball veneran
 pues per anari se esmeran
 en portar vestit desen
 mes allá ahont realmen
 Cristo está Sacramentat
 mols de ells ab los gechs llevats
 y alguns ab la manta al coll
 posan en terra un genoll
 com los sayons de Pilat.

NOTA.

Cuan á Jesus coronaban
 los sayons dalt espresats
 ab un ginoll rodillats
 per burla Rey lo adoraban
 y ab risadas se burlaban

del que sosté el univers
 é imitant los caps verts
 ab sa postura indecent
 fan mofa del Omnipotent
 y dels Crislians verdaders.

Balladors aqui concloch
 ra feu lo que volgueu
 augers aniréu un poch
 si en los balls persevereu.

Danseu pues y mes danseu
 sta estat ben saciats
No mireu los resultats
 sino la dansa indiscreta
Aixis fent la figuereta
 sereu de culli econerats.

Envelat un vestimén
No dupto corra mes be
Velas per divertiment
En popa corra el diné
Los que dirán que aixó men
Al instan los respondié
Tot lo gasto de envelá
Sobre de qui recaurá?

Salas vol dir que saltant
Ab tota desimboltura
La bosa va alleugeran
Antes de temps y ab finura
Sent las trompas lo reclama.

FI.

BARCELONA.

Estampa de F. Vallés, carrer del Pi. (Propietat.)